

Fierensblokken

Bekende gebouwen in de Sint-Andrieswijk worden gerenoveerd en omgevormd tot betaalbare wooneenheden

De stad zet in op betaalbaar huren en renoveert daarom de Fierensblokken. De gebouwen krijgen een herinvulling, met respect voor het bestaande complex. Het ontwerp gaat uit van een mix van 122 wooneenheden, gemeenschappelijke ruimtes voor de bewoners, 8 commerciële ruimtes, een binnenhof met doorkijk naar de straat en daktuinen. Alle wooneenheden worden betaalbare huurwoningen. De Fierensblokken bestaan uit 2 gebouwen: het ene gebouw ligt tussen de Nationalestraat, Kronenburgstraat, Van Craesbeeckstraat en Willem Lepelstraat, het andere gebouw ligt aan de Van Craesbeeckstraat.

Het project is gestart in 2015 en afgerond midden 2023. In 2018 heeft [OVAM](#) de bodem gesaneerd.

Waarom dit project?

De realisatie van goede, betaalbare huurwoningen in de Fierensblokken komt tegemoet aan een van de meest prangende vragen op de woningmarkt. Het aanbod op de private markt is op dit moment ondermaats. Het is ook de ontbrekende schakel in het huidige woonbeleid. De stad wil vooral inzetten op een aantal specifieke doelgroepen zoals starters, doorstromers van de sociale huurmarkt en eenoudergezinnen. Door in de

Fierensblokken in één keer 122 huurwoningen te realiseren, krijgt het project een ruimere maatschappelijke betekenis. Tegelijk worden de historische gebouwen bewaard en krijgt de Sint-Andrieswijk een nieuwe impuls. Door in te zetten op verhuur, blijft AG Vespa ook eigenaar van de Fierensblokken en gebeurt het beheer van beide gebouwen door dezelfde partij.

Wat gebeurt er?

De Fierensblokken staan in de Sint-Andrieswijk. Het sociale woningcomplex werd gebouwd in 1938-1939 naar een ontwerp van architect Gustave Fierens. De Fierensblokken zijn zowat het laatst bewaarde voorbeeld van baksteenmodernisme in Antwerpen en waren zeer vooruitstrevend op het gebied van modern wooncomfort en gemeenschappelijke voorzieningen. Samen met het Tropisch Instituut zijn ze een voorbeeld van kwaliteitsvolle interbellumarchitectuur. De blokken staan nu al een aantal jaren leeg. [OVAM](#) startte in augustus 2018 met de bodemsanering. Vroeger was op die locatie namelijk een gasfabriek gevestigd. Die werken werden eind 2018 afgerond, waarna de ontmantelingswerken aanvingen. Zoals het strippen van niet-waardevolle afwerkingslagen en verwijderen van oude installaties in het gebouw. Daarbij blijven alle waardevolle architecturale kenmerken behouden.

Mix van wooneenheden

Het ontwerp toont aan dat er in de Fierensblokken plaats is voor een mix van wooneenheden, zowel voor studio's met collectieve gedeeltes als voor appartementen met 1, 2 en 3 slaapkamer(s). De nieuwe indeling van de grondplannen laat de bestaande basisstructuur zoveel mogelijk intact. Het aantal wooneenheden vermindert van 194 naar 122. Daardoor wordt een gedeelte van de appartementen groter, tot 120 m².

Commerciële ruimtes als verbinding tussen straat en binnenhof

De 8 commerciële ruimtes op het gelijkvloers van het grote Fierensblok worden zowel aan de straatzijde als aan de zijde van het binnenhof opengewerkt door middel van grote vitrines. Zo ontstaat er vanuit zowel het binnenhof als de straat een doorkijk.

Nieuw hoekgebouw

Op de hoek van de Nationalestraat en de Kronenburgstraat werd het hoekgebouw, dat geen onderdeel vormt van de Fierensblokken, in 2019 afgebroken. In de plaats komt een nieuwbouw met een eigen identiteit, maar eentje die qua proporties, kleur en detaillering zeer goed aansluiting bij de 2 naastliggende vleugels en de architectuur. Op het gelijkvloers komen commerciële ruimtes, daarboven appartementen.

Daktuinen

In hun ontwerp voorzien de architecten in groen en dakterrassen op het dak van de grote Fierensblok. 75% van de dakoppervlakte wordt ingevuld met groen. Er wordt gewerkt met open pergola's tussen de trapvolumes en een gangpad aan de buitenrand van het dak. Zo ontstaan er groene dakterrassen, afgeboord met hagen. Dankzij een subsidie van de Vlaamse overheid worden de sedumdaken (minimaal groendak met mossen) plaatselijk uitgebreid tot natuurdaken met intensievere plantenaanleg. Ook op de terrassen en sommige gevels wordt extra aanplanting voorzien. De groenontwikkeling op deze site levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het netwerk van groene stapstenen in de Sint-Andrieswijk. Iets waar Antwerpen actief op inzet in functie van een klimaatrobuuste stad.

Duurzaamheid

De gerenoveerde gebouwen zullen veel energiezuiniger zijn en gebruikmaken van hedendaagse en duurzame technieken. De architecten streven een duurzame renovatie na met als uitgangspunt het 'people planet profit principe'. Dat houdt in dat men niet afhankelijk is van dure installaties en complex onderhoud.

Ervaring

Eerder hebben de architecten een gelijkaardig project al succesvol afgerond: de restauratie en renovatie van het Justus van Effencomplex in Rotterdam. Dat complex, gebouwd in 1922, is een monument van de volkshuisvesting en is door zijn functie, architectuur, ruimtelijkheid en renovatieproblematiek erg gelijkaardig aan de Fierensblokken. De respectvolle aanpak van de architecten van het bestaande gebouw, de materialen, kleuren en gevels is ook de houding die we zoeken voor de Fierensblokken.

[Najaar 2023](#)

Opening

De vernieuwde Fierensblokken worden geopend en in gebruik genomen.

[maart 2020](#)

Start hoofdrenovatie

Aannemer TM ACH Bouw – Vanhout start met de renovatie van de Fierensblokken en de bouw van de nieuwe hoekappartementen.

[Januari 2020](#)

Gunning werken en verkrijgen groendaksubsidie

De opbouwwerken en het onderhoud van de Fierensblokken wordt gegund aan TM ACH Bouw – Vanhout. De Vlaamse overheid geeft een groendaksubsidie waardoor extra groen voorzien kan worden.

[april 2019](#)

Afbraak hoekgebouw

Het hoekgebouw, dat geen onderdeel vormt van de Fierensblokken, wordt afgebroken. Ondertussen lopen de onderhandelingen voor de gunning van de opbouwwerken.

[Begin 2019](#)

Start werken

De werken aan de Fierensblokken starten. Eerst worden niet-waardevolle afwerkingslagen verwijderd, net als oude technische installaties. De onderhandelingen met aannemers over de nieuwbouw, renovatie, herinvulling en meerjarig onderhoud van de Fierensblokken worden opgestart.

[Augustus 2018](#)

Start bodemsaneringswerken

OVAM start met de bodemsaneringswerken. Op de site was van 1839 tot 1895 een gasfabriek gevestigd. Bij de productie van het gas, dat werd gewonnen uit steenkool, kwamen schadelijke afvalstoffen zoals teer en cyanide vrij. De verontreiniging zit in de grond en in het grondwater. Omwille van die verontreiniging is een sanering van het terrein nodig. OVAM saneert tot aan concentraties in de grond en het grondwater waarbij er geen risico's meer zijn voor de volksgezondheid en het milieu. Eind 2018 worden de werken afgerond.

[September 2016](#)

Wedstrijdontwerp

Happel Cornelisse Verhoeven Architecten en Molenaar & Co Architecten worden aangesteld als architecten en stellen hun wedstrijdontwerp voor.

[December 2015 - maart 2018](#)

Plein Publiek als tijdelijke invulling

Plein Publiek neemt z'n intrek in de Fierensblokken met een restaurant, café, ruimte voor kunstenaars en start-ups en evenementenruimte.

[Oktober 2015](#)

Overeenkomst met Woonhaven

AG Vespa ondertekent een overeenkomst met de sociale huisvestingsmaatschappij Woonhaven voor de aankoop van de afgeleefde en leegstaande Fierensblokken.

[1938 - 1939](#)

Bouw

Het sociale woningcomplex wordt gebouwd naar een ontwerp van architect Gustave Fierens.

RoI AG Vespa

[Publieke ontwikkelaar](#)

[Eigenaar](#)

Architect

Happel Cornelisse Verhoeven Architecten

Molenaar & Co Architecten

Aannemer TM ACH Bouw – Vanhout

Subsidies Stedenfonds

Thema [Wonen](#)

Status Gerealiseerd

Tags grond- en pandenbeleid

AG Vespa-patrimonium